

UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &
SPB COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION &
SHRIMATI DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE OF BCA & I.T.

S.Y.B.Com – Semester - 3 (2025-26)

Subject: Banking – Paper – 1

Unit – 1: Banker and Customer Relationship:

Definition of banker & customer - general & legal relation of banker and customers - Bankers as borrower – A debt by a banker vs. an ordinary commercial debt - Rights of banker - Bankers Lien and right of set off - banker's right to charge interest and commission – Banker's obligation to maintain secrecy of the customer's accounts

Unit - 2: Payments and Collection of Customer's cheque:

Meaning of payments of cheque – Meaning of collection of cheque - Precaution – Payments in due course – When a banker is justified in refusing payment - wrongful dishonor cheque - countermanding payments of cheque and drafts – protection given to a paying banker - The banker as holder for value - collecting banker and his customer – precaution - duties of a collecting banker - Protection given to a collecting banker

Unit – 3: Practical problems on any above topics

એકમ – ૧: બેન્કર-ગ્રાહક સંબંધ:

બેન્કર અને ગ્રાહકની – બેન્કર અને ગ્રાહકના સામાન્ય અને કાનૂની સંબંધો - નાણાં ઉછીનાં લેનાર તરીકે બેન્કર - બેન્કરનું દેવું વિરુદ્ધ સામાન્ય વેપારીનું દેવું – બેન્કરનાં હક - બેન્કરનો ધારણાધિકાર (લિયન) અને સેટ ઓફ અંગેનો હક - વ્યાજ અને કમિશન વસૂલ કરવાનો બેન્કરનો અધિકાર - બેન્કરની ગ્રાહકના ખાતાની ગુપ્તતા જાળવવાની ફરજ

એકમ – ૨: ગ્રાહકોના ચેકની ચુકવણી અને વસૂલાત:

ચેકની ચુકવણીનો અર્થ – ચેકની વસૂલાતનો અર્થ – સાવચેતીઓ - યથાનુક્રમે ચુકવણી – બેન્કર ક્યારે નાણાં ચૂકવવાનો ઈન્કાર કરવામાં વાજબી છે – ચેકનો અયોગ્ય નકાર - ચેક અને ડ્રાફ્ટની ચુકવણીની

અટકાયત - નાણાં ચૂકવનાર બેન્કરને રક્ષણ - મૂલ્ય સામે ધારણ કરનાર બેન્કર - ચેકની વસૂલાત કરનાર બેન્કર અને ગ્રાહક - સાવચેતીઓ - નાણાં વસૂલ કરનાર બેન્કરની ફરજો - વસૂલ કરનાર બેન્કરને રક્ષણ

એકમ - ૩: ઉપરોક્ત કોઈપણ વિષયો પર વ્યવહારુ સમસ્યાઓ